

ANTTI PUUPPONEN
YTT, yliopistonopettaja
Jyväskylän yliopisto

KAISU KUMPULAINEN
YTT, yliopistonopettaja
Jyväskylän yliopisto

Enemmän vuorovaikutusta, vähemmän vastakkainasettelua

Palkittu maaseutugradu tarkastelee paikkaperustaista kehittämistä

Maaseudun uusi aika -yhdistyksen gradupalkinnosta on muodostunut vuosittainen perinne. Vuoden 2019 gradupalkinnon sai Nelli Eerikäinen Vaasan yliopistosta tutkielmallaan ”Paikkaperustaisen kehittämisen tekijät ja näkijät. Case YHYRES-yhdistys maaseudun kehittäjänä vuonna 2030”. Palkinto luovutettiin elokuun maaseutututkijatapaamisessa Ähtärissä.

Kilpailuun ilmoittautui viisi hyvätasoista gradua eri yliopistoista. Ehdolla olleiden gradujen perusteella maaseutututkimusta tehdään tällä hetkellä useilla eri tieteenaloilla. Monet, toisistaan poikkeavatkin, näkökulmat ja teoriasuunnaukset ovat siten sovellettavissa myös maaseutututkimuksessa.

Palkinnon saamisen keskeisempiä kriteerejä oli hyvien tieteellisten käytäntöjen lisäksi se, kuinka työssä käsiteltiin maaseutua ja miten maaseudun kehittymisen ja kehittämisen näkökulma tulee esiin. Palkinnon voittaneen Eerikäisen tutkielmassa tämä tapahtuu paikkaperustaisen kehittämisen kautta.

Keskustelu paikkaperusteisesta kehittämisestä on maaseutututkimuksessa ajankohtainen teema, johon liittyy paljon mahdollisuuksia maaseudun kehityksen vahvistamiseen. Paikkaperusteinen kehittäminen korostaa paikallista tietämystä maaseutualueiden käy-

töstä ja pyrkii kytkemään tämän entistä tiiviimmin osaksi alueiden kehittämistä. Näin paikkaperusteisessa kehittämisessä tunnustetaan alueiden erilaisuus, joka tehostaa kehittämisresurssien käyttöä ja parantaa aluekehittämisen vaikuttavuutta.

Paikkaperusteisesta kehittämisestä on parhaillaan meneillään paljon tutkimusta, mutta Eerikäinen tuo aiheeseen kuitenkin myös uutta näkökulmaa, joka tapahtuu pitkälti omaperäisen aineiston kautta. Eriytyisenä tarkastelun kohteena työssä oli YHYRES-yhdistyksen toiminta. Palkitsemisessa huomioitiin myös työn metodologinen vaativuus, sillä Eerikäinen soveltaa onnistuneesti delfoi-menetelmää.

Nelli Eerikäinen oli iloinen saadessaan gradupalkinnon. Palkitsemisen jälkeen Eerikäistä pyydettiin kuvailemaan, mitä hän itse ajattelee työnsä tuloksista. Eerikäinen toteaa:

– Paikkaperustaista kehittämistä tarvitaan maaseutujen elinvoiman ylläpitämiseen ja kehittämiseen myös tulevaisuudessa. YHYRES-yhdistys ja muut Leader-ryhmät ovat omien maaseutualueidensa asiantuntijoita ja niiden tulisi olla mukana laajemmalla aluekehittämisen asetelmassa ja vuorovaikutuksessa. Maaseutu-kaupunkiasetelman kehittyminen nousi etenkin YHYRES-yhdistyksen alueen kannalta tärkeäksi tulevaisuudentekijäksi. Lisäksi on tärkeää tarkastella kehitykseen vaikuttavia sisäsyntyisiä ja ulkosyntyisiä tekijöitä tasapuolisesti.

Nelli Eerikäinen (oik.) ja Maaseudun uusi aika ry:n varapuheenjohtaja Olli Lehtonen.
Kuva: Katja Rinne-Koski

Eerikäinen toivoo, että työstä on ollut apua YHYRES-yhdistyksen uuden ohjelmakauden suunnittelussa ja erityisesti tutkielman kohdealueella Kyrönmaalla. Tutkimustuloksista on mahdollisesti apua erilaisten kehitykseen vaikuttavien tekijöiden tunnistamisessa.

Tutkielmansa johtopäätöksissä Eerikäinen korostaa erilaisten sidosryhmien merkitystä kehittämistyön onnistumiselle. Samalla hän näkee, että maaseudun ja kaupunkien vastakkainasettelun sijaan katse tulisi suunnata vuorovaikutteisuuteen ja laajempaan alueelliseen kehitykseen. Tästä lie-neekin maaseutututkijoiden piirissä laaja yksimielisyys. Nykyisessä keskusteluilmapiiirissä on hyvä pysähtyä välillä miettimään, kenen etuja kärkevä ja polarisoiva keskustelu loppujen lopuksi palvelee.

Gradupalkinnon voittajan valitsivat tällä kertaa yhdistyksen puheenjohtaja Kaisu Kumpulainen ja Maaseudun uusi aika -lehden päätoimittaja Antti Puupponen. Palkinnon luovutti yhdistyksen varapuheenjohtaja Olli Lehtonen. Gradupalkinnolla Eerikäinen itse näkee olevan laajempaakin merkitystä:

- Oli mukava saada työstä kunnianosoitus Maaseudun uusi aika -yhdistykseltä, ja gradupalkinnosta on varmasti hyötyä

omaa koulutusta vastaavaa työtä hakiessa tai jatko-opintoja ajatellen.

Vastavalmistuneena aluetieteilijänä Eerikäisestä olisi mielenkiintoista tehdä tulevaisuudessa työtä alueiden ja maaseudun kehittämisen parissa, eikä hän pidä jatko-opintojakaan poissuljettuna vaihtoehtona.

Palkinnosta päättäneet Kumpulainen ja Puupponen puolestaan kiittävät kaikkia kilpailuun osallistuneita graduntekijöitä. He kannustavat tutkielmien tekijöitä myös tulevaisuudessa osallistumaan maaseutugradukilpailuun. Maaseutututkimus tarjoaa monia mielenkiintoisia ilmiökokonaisuuksia, jotka ovat sidoksissa ihmisten arkipäivään ja hyvinvointiin. Niissä riittää tutkittavaa myös tulevaisuudessa.

Nelli Eerikäisen palkittu gradu "Paikkaperustaisen kehittämisen tekijät ja näkijät: case YHYRES-yhdistys maaseudun kehittäjänä vuonna 2030" on luettavissa osoitteessa <https://osuva.uwasa.fi/handle/10024/9608>